

Русија из 1999. и данашња Русија су суштински две потпуно различите земље. Видели сте 2014. шта се догађало у Сирији и видели сте да смо успели да спасемо ту земљу од распада. Да се 1999. година догађа данас, мислим да би помоћ Русије Србији била потпуно другачија. Тада смо били превише слаби, каже аутор књиге и филма „Балканска међа“ Иван Наумов.

Руски писац и сценариста Иван Наумов борави у Београду поводом представљања српског превода своје књиге „Балканска међа“. Након филма који је пред српском публиком премијерно приказан пролетос, у прилици смо да откријемо, како аутор каже, дубље и шире, а пре свега много личније виђење догађаја на Косову из 1999. године.

Окосницу „Балканске међе“ чини прича о тајној операцији у Приштини коју је, у завршници интервенције НАТО-а у бившој Југославији, водила специјална група руских десантних снага. Реч је о заузимању приштинског аеродрома Слатине, који су руски специјалци држали до доласка руске јединице из састава мировних снага у Босни и Херцеговини.

„У књизи сам, за разлику од филма, имао могућност да размишљам о многим питањима која ме заокупљају. Рецимо, о суштини порива људи да постану добровољци, да напусте обичан живот и да оду у неку другу земљу, понекад и на крај света, да би некоме помогли. Верујем да је то осећај за правду: када је некоме лоше, други треба да му помогне... Док смо припремали филм, имао сам много сусрета са људима који су учествовали у реалним догађајима, који су непосредно преузели контролу над

аеродромом, који су се затим кретали у колони тенкова, са војницима који су били на најопаснијим и најризичнијим местима. То су, по правилу, веома смирени, уравнотежени људи који имају одличан смисао за хумор. С њима је пријатно разговарати. Нисам желео да правим документарни филм и књигу, него уметничко дело које, поред приказа стварних догађаја, омогућава публици да завири унутар самог човека, да види због чега и како ради то што ради“, каже у разговору за Спутњик Иван Наумов.

И књига и филм описују веома мучне догађаје и побуђују снажне, тешке емоције. Због чега Вас је уопште заинтересовала тема која је за саме Србе веома болна?

Кроз Србију смо се присетили ко смо ми заправо и вратили смо се на сопствени пут

— Оно што се догодило у Југославији 1999. године нас у Русији је затекло на најнижој тачки нашег развоја. То је било време непосредно након распада Совјетског Савеза, када смо из године у годину клизили све дубље у пропаст, и то страшним темпом. У том тренутку, 1999. године, нисмо имали снаге и само су појединци, војници или цивили који су желели да оду у Србију, или људи који су већ били тамо у служби, направили одређене кораке да би се нешто ипак померило. Одлука о увођењу руске војске на аеродром Слатину је мистичан догађај, јер ако покушате да пронађете податак о томе ко је издао наредбу да се заузме аеродром, нећете га наћи. Као да се та наредба родила и остварила из воље људи. Наравно, надали смо се тада да ће улазак Руса на Косово имати наставак, да ће Русија успети да доведе тамо додатни контингент, да ће проширити базу, учврстити свој положај. Ко зна како би историја текла да је било тако. Међутим, хтео сам да кажем нешто друго. У најнижој тачки нашег постојања, 1999. године, када су руске десантне снаге ушле у Приштину, за сваког човека који укључује телевизор и прати вести, то је био преломни тренутак. Тада су људи схватили да то јесте могуће, да то тако треба да буде и да се не сме одустајати од себе. С војне и политичке тачке гледишта, може бити да то увођење руске војске није имало велики значај, али с моралне тачке гледишта, у људским главама и у друштву у целини, то је била прекретница у историји Русије. Кроз Србију смо се присетили ко смо ми заправо и вратили смо се на сопствени пут.

